

**ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ГР. СМОЛЯН
ПП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СПОЛАНСТВО-МИХАЛКОВО“**

*с. Михалково, обл. Смолян, тел. 030472/316, факс. 030472/314, ЕИК 2016195800313
e-mail: dgsnichalkovo@ucdp-smolian.com*

ДОКЛАД И АНАЛИЗ

**НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА
ТЕРИТОРИЯТА УПРАВЛЯВАНА ОТ
ТП „ДГС -МИХАЛКОВО“ ПРЕЗ 2021 ГОД.**

I. ОПИСАНИЕ НА СТОПАНИСВАНАТА ТЕРИТОРИЯ

ТП "Държавно горско стопанство – Михалково" /ТП "ДГС-Михалково"/ е териториално поделение към „Южноцентрално държавно предприятие гр.Смолян“, със седалище и адрес на управление: с.Михалково, общ.Девин, обл.Смолян.

ТП „ДГС - Михалково“ носи името на с. Михалково, където е седалището на администрацията му. В административно отношение горите и земите от горската територия на държавното горско стопанство попадат в югозападната част на Смолянска област. Територията на ТП „ДГС - Михалково“ включва следните землища от община Девин: с. Лясково, с.Михалково, с. Осиково, с. Селча, с.Стоманево и с. Чуруково.

ТП „ДГС - Михалково“ е разположено в централната част на Западни Родопи – планински масив “Чернатица” и обхваща планинските скатове на Осиков дол, Петровска река, Михалковска река, Лясковска река, Староселска река, река Гашня, Очни и Братилов дол, всички притоци на река Въча. Територията на стопанството е неправилна фигура с размери по дългата страна северозапад – югоизток – 20.4 км. и по късата страна изток – запад – 16.5 км.

Релефът на територията на Териториалното поделение ТП „ДГС - Михалково“ е типично планински и се характеризира със силно изразена разчлененост и с високи превишения. В средната си част билата са заострени, много стръмни до урвести, с недостъпни склонове, а в останалата част са по-къси, заоблени и полегати със стръмни и много стръмни склонове. Теренът е силно пресечен, което се обуславя от добре развитата и гъста хидрографска мрежа. Разликите в надморските височини в района на стопанството са твърде големи. Най-високата точка е 2093 м. на връх “Персенк”-подотдели 113 “е”, а най-ниската 529 м. на нивото на максималните води на яз. “Въча”. Превишението между тях е 1564 м., което създава условия за голямо растително разнообразие. Районът на ТП „Държавно горско стопанство Михалково“ попада в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори / 0 – 700 м н в / и в средния планински пояс на горите от бук и иглолистни / 700 – 2000 м н в /.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАТУРАЛНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ ПО ДЕЙНОСТИ УТВЪРДЕНИ ПО ФИНАНСОВ ПЛАН ЗА 2021Г. НА СТОПАНСТВОТО

Нагледно в таблицата е представен разчета на натуралните показатели и реализацията им към 31.12.2021 г., съгласно Финансовият план /ФП/ за 2021г. на ТП „ДГС-Михалково“. Предвидените натури по ФП 2021 са изпълнени.

№	ВИД ДЕЙНОСТ	Мярка	ГОДИШЕН РАЗЧЕТ 2021г.	ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2021г.	%
	2	3	4	5	6
I. ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА					
	Ползване на дървесина	куб.м.	25 836	29 805	115
	- В т. ч. промишлен дърводобив	куб.м.	23 091	28 153	
	- В т. ч. физически лица	куб.м.	2 745	1 652	
II. ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ					
А. Залесяване и защита срещу ерозия и порои					
	Работа в семепроизводствени градини	дка.	0	0	0
	Добив на ГРМ	кг.	600	600	100
	Почистване на площи за залесяване	дка.	0	0	0
	Подготовка на почвата, всичко	дка.	0	0	0
	Залесяване	дка.	0	0	0
	Попълване на култури	дка.	8	8	100
	Отглеждане на култури	дка.	40	40	100
	Ограждане на култури	л.м.	300	300	100
Б. Стопанисване					
	Подпомагане на ест. Възобновяване	дка.	0	0	0
	Отгледни сечи без материален добив	дка.	151	151	100
	Отгледни сечи за производство на висококачествена дървесина	дка.	0	0	0
	Маркиране	куб.м.	30 000	32 348	108
	Кастрене	дка.	0	0	0
	Изкореняване на междуредия	дка.	0	0	0
В. Защита на горски територии					
	Минерали зовани ивици	м.	0	4 790	0
	Лесокултурни прегради	м.	0	36 800	0
	Бариерни прегради	м.	0	0	0

Добива и реализацията за промишлеността се осъществява след провеждане на процедури, по реда на Наредбата по чл.95, ал.1 от Закона за горите и при спазване на действащата нормативна уредба. Ползвателите и купувачите на дървесина са:

- запознати с нормативната уредба приложима за горските територии;
- изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- задължението им за осигуряване на лични предпазни средства на работниците и необходимото оборудване.

Лесокултурните дейности са осъществени след проведена процедура по реда на Наредбата по чл.95, ал.1 от Закона за горите. С цел предпазване на фиданките от повреди нанесени от дивеча на територията на стопанството е приложено поставяне на предпазни опаковки на връхните им леторасли, срещу прегризване. За всяко маркирано насаждение през 2021г. е попълнен проверовъчен лист за предварителна оценка на въздействието върху околната среда, идентифицирани са важните елементи и са дефинирани мерките за опазването им при маркиране.

През 2021г. са издадени две позволителни за ползване на недървесни горски продукти – добив на 2 /два/ броя коледни елхи.

През 2021г. не са постъпвали заявления и съответно не са издавани позволителни за паша.

На територията на стопанството през 2021 година не са възниквали горски пожари.

Текущите ремонти на горските автомобилни пътища на територията на стопанството са извършени със собствена техника.

III. СОЦИАЛНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

В ТП "ДГС - МИХАЛКОВО" е сформирана синдикална секция към КТ "Подкрепа".

На 21.01.2021 г. е сключен Браншови колективен трудов договор на работещите в отрасъл "Горско стопанство - стопанисване" през 2021-2022 г. Договора е подписан от директорите на шестте държавни горски предприятия и синдикалните организации (КНСБ, КТ "Подкрепа").

Допълнителен колективен трудов договор между синдикалната организация на КНСБ и Директора на ТП "ДГС - Михалково" е подписан.

През 2021 г. няма постъпили жалби от страна на работещите в ТП "ДГС - Михалково".

IV. ПЛАН/ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА

Директора на ТП "ДГС - Михалково" е одобрил програма за обучение на работниците и служителите на стопанството и работниците на фирмите изпълнители за 2021 г. Основните теми заложи в програмата са обучение по горска сертификация, обучение по ЗЗБУТ, обучение по стопанисване на горите, обучение по прилагане на законодателството при промяна на нормативната уредба, обучение относно контрола и опазването на горските територии и други. Обученията по темите от програмата са провеждани от служители на стопанството, поради което не са издавани сертификати. За обучените служители по ЗЗБУТ са издадени удостоверения.

V. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД /В Т. Ч. РАБОТНИЦИ НА ПОДИЗПЪЛНИТЕЛИ/

За ограничаване на риска от трудови злополуки, аварии и екологични нарушения при осъществяване на планираните горскостопански дейности, преди започване на същите за всеки нов обект или при постъпване на нови работници, задължително се провежда първоначален инструктаж. Провеждането на инструктажа се отразява в Книгата за инструктаж и инструктираните се подписват, че са запознати. При всяко въвеждане на работниците в нов обект се прави „Инструктаж за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности“ и „Лист за проверка за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, изправност на техниката и спазване на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности“, които се прилагат към досиетона подотдела.

На работниците и служителите на ТП "ДГС - Михалково" е предоставено работно и

униформено облекло.

През 2021 г. не са регистрирани трудови злоупотреби на територията на ТП "ДГС - Михалково".

Извършени са инструктажи на работниците и служителите на ТП "ДГС - Михалково", относно носенето на лични предпазни средства и спазване на мерките за предотвратяване разпространението на Covid-19. От страна на работодателя са осигурени лични предпазни средства (маски) и препарати за почистване и дезинфекция. В административната сграда се извършва периодично почистване и проветряване на работните помещения.

В стопанството има трима работници с намалена работоспособност.

От направената оценка на риска на работното място, се прави заключение, че са осигурени условия за безопасно и нормално изпълнение на трудовата дейност.

Сключен е Договор между "Одико-69" ООД и ТП "ДГС – Триград" за осигуряване на комплексно обслужване от служба по трудова медицина на работниците и служителите на ТП на ЮЦДП на територията на област Смолян. Службата по трудова медицина организира периодични профилактични прегледи на работниците и служителите на стопанствата. През 2021 г. планираните прегледи са отложени, предвид пандемичната обстановка. През 2021 г. не са извършвани проверки от Инспекция по труда.

VI. АНГАЖИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

През 2021 г. са проведени срещи със заинтересованите страни, на които са обсъдени следните въпроси

- права и задължения на местните общности, засегнатите и заинтересовани страни, свързани с дейността и територията на ТП "ДГС - Михалково";
- планирани дейности за съответната година, територии в които ще се изпълняват, възможностите и начините за промяна на тези дейности в случай, че са засегнати права на собственост и ползване;
- подходящи възможности за заетост, обучение и други услуги, които ТП "ДГС - Михалково" предлага;
- възможностите за местно социално-икономическо развитие вкл. възможни съвместни дейности, проекти и инициативи с местните общности, засегнати и заинтересовани страни;
- мерки за опазване на места със специално културно, екологично, икономическо, религиозно или духовно значение за местните общности - получаване на информация за нови такива.

Присъстващите на срещите са запознати с доклада от проведения мониторинг през 2020 г. и дейностите, които са планирани за 2021 г. и Доклада на горите с висока консервационна стойност. Също така са информирани, че могат да вземат участие в мониторинга на ГВКС, както и да предоставят целогодишно информация за ГВКС, която ще бъде взета под внимание при изготвяне на годишните доклади.

VII. НЕЗАКОННИ/ НЕРАГЛАМЕНТИРАНИ ДЕЙНОСТИ В ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ

За осигуряване на опазването на горските територии – държавна собственост, както и на горските територии – собственост на физически и юридически лица и техните обединения, с обща площ до 2 хектара включително, на територията на стопанството са определени 10 /десет/ броя охранителни участъка с ясни граници, включващи цели отдели, с посочена обща площ и персонален служител, изпълняващ функциите по реда на чл.190 от Закона за горите в поверената му горска територия. Пряко ангажирани с тази дейност са 9 /девет/ служители заемащи длъжностите: „горски стражар”.

През 2021 г. са констатирани общо 2 /две/ нарушения, като и двете са с неизвестен извършител.

През 2021 г. са извършени общо 1532 бр. проверки на: обекти за добив на дървесина, превозни средства и ловци от служители на стопанството, а от ЮЦДП, РДГ - Смолян и ЛЗС - 29 проверки.

VIII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН

1. Планираното ползването на дървесина през 2021 г. е 25 836 м³ лежаща маса. Реализацията на дървесина е в размер на 29 805 м³ лежаща маса. Ползването е осъществено върху площ от 530,93 ха. (по ГСП 2012г. 509,4 ха.), в т.ч. възобновителни сечи – 140,88 ха. (по ГСП 2012г. 287,5 ха.), отгледни сечи – 125,25 ха. (по ГСП 2012г.- 212,6 ха.), санитарни и принудителни сечи – 242,10 ха. (няма предвидени по ГСП, извеждат се при необходимост) и технически сечи – 22,70 ха. (по ГСП 2012г. 9,3 ха., при необходимост се извеждат за поддържане на електропроводи). Ползването е в рамките на планираното.

2. Извършени лесокултурни дейности през 2021 г. са както следва:

- Добив на горски репродуктивни материали – извършено е събиране на шишарки 600 кг.;
- Попълване на култури – 8 дка.;
- Отглеждане на култури – 40 дка.;
- Ограждане на култури – 300 л.м.;
- Отгледни сечи без материален добив – 151 дка..

3. През 2021г. е извършен ремонт на съществуващи трайни пътища, като за опазване на същите, фирмите извършващи горскостопански дейности са информирани и са им издаване разрешителни за достъп по реда на чл.148 от ЗГ на превозните средства.

4. Вид и количество на добитите недървесни горски продукти през 2021г.

- коледни елхи – 2 бр.
- няма издадени позволителни за добив на гъби, горски плодове, лечебни растения и зеленина.

IX. ПРОМЕНИ В ГРАНИЦИТЕ, СОБСТВЕНОСТТА, ФУНКЦИОНАЛНОСТТА И ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИИ В ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ГРАНИЦИ НА СТОПАНСТВОТО.

Със Заповед №396/26.04.2013г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите гр.София е утвърден Горскостопански план 2012 (ГСП) на ТП "ДГС - Михалково". Съгласно утвърдения ГСП 2012г., площта на ТП "ДГС - Михалково" възлиза на 16 002 ха, разпределена по вид собственост, както следва:

- Държавни горски територии – 13 944 ха.;
- Общинска собственост – 1 309 ха.;
- Съсобственост – 556 ха.;
- Собственост на физически лица – 190 ха.;
- Съсобственост на обществени организации – 3 ха..

През 2021г. няма настъпили промени в площта на ТП „ДГС-Михалково”.

X. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ.

От извършените лесопатологични обследвания и регистрирани сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори, както и оценка на здравословното състояние на горите на територията на ТП „ДГС-Михалково” са установени:

1. За повреди от абиотични въздействия в държавни горски територии на стопанството са подадени 15 бр. сигнални листове за снеголом, ветролом, ветровал, съхнене. Предприети са действия за усвояване на дървесината.

2. За повреди от насекомни вредители са подадени 46 бр. сигнални листове за върхов корояд, типограф, шестзъб корояд, борово процессионка. Предприети са действия за усвояване на дървесината, повредена от корояди.

3. За болести по иглолистни и широколистни дървесни видове са подадени 10 бр. сигнални листове – за съхнене на: белия бор, черния бор, смърча, зимния дъб и обикновения бук.

4. Подаден 1 бр. сигнален лист за плевелна растителност.

XI . ГОРИ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ.

1. **Мониторинг на ВКС 1 - РАЗНООБРАЗИЕ ОТ ВИДОВЕ.** Концентрации на биологично разнообразие, вкл. ендемични, редки, защитени и застрашени от изчезване видове с глобално, регионално или национално значение.

1.1. ВКС 1.1 - ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

На територията на ДГС „Михалково“ няма обявени защитени територии, съгласно ЗЗТ.

По тази консервационна стойност ВКС 1.1 по територията на ДГС „Михалково“ са налични само Защитени зони, определени, съгласно изискванията на ЗБР:

1. Защитени зони за опазване на местообитанията.

- **ЗЗ „Родопи-Западни“** – BG0001030, обявена в съответствие с Директива 92/43/ЕЕС за местообитанията. Защитена зона “Родопи - Западни” е с обща площ 271 909,21 ха., като територията на ДГС „Михалково“ попадаща в зоната е 3685,8 ха..

През 2021г. са съставени 5 формуляра за мониторинг на Защитена зона „Родопи - Западни“: Проведени са възобновителни и отгледни сечи, които са проектирани по ГСП 2012г. на ТП „ДГС-Михалково“ и са съобразени с изискванията на зоната. Проведените възобновителни сечи са с удължен възобновителен период и целят създаване на неравномерна структура на насажденията. Проведените отгледни сечи са насочени към създаване на растежен простор на дърветата с желани качества, с добри фенотипни признаци и подобряване на устойчивостта им. Състоянието на горите е добро. Проведените лесовъдски дейности не влошават състоянието и не нарушават функциите на защитената зона. Не са констатирани нерегламентирани дейности, няма повреди от биотични и абиотични въздействия. Не са възниквали горски пожари.

2. Защитени зони за опазване на птиците

- **ЗЗ „Персенк“** – BG0002105, обявена в съответствие с Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици. Защитена зона „Персенк“ е с обща площ 15677,4 ха., като територията на ДГС „Михалково“ попадаща в зоната е 2180 ха..

През 2021г. са съставени 4 формуляра за мониторинг на Защитена зона „Персенк“: Проведени са възобновителни и отгледни сечи, които са проектирани по ГСП 2012г. на ТП „ДГС-Михалково“ и са съобразени с изискванията на зоната. Проведените възобновителни сечи са с удължен възобновителен период и целят създаване на неравномерна структура на насажденията. Проведените отгледни сечи са насочени към създаване на растежен простор на дърветата с желани качества, с добри фенотипни признаци и подобряване на устойчивостта им. Състоянието на горите е добро. Проведените лесовъдски дейности не влошават състоянието и не нарушават функциите на защитената зона. Не са констатирани нерегламентирани дейности, няма повреди от биотични и абиотични въздействия. Не са възниквали горски пожари.

- **ЗЗ „Триград - Мурсалица“** – BG0002113, обявена в съответствие с Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици. В почти цялата си част тя се припокрива със ЗЗ „Родопи – Западни“. Защитена зона **Триград - Мурсалица** е с обща площ 55327,3 ха., като територията на ДГС „Михалково“ попадаща в зоната е 71,7ха..

През 2021г. е съставен 1 формуляр за мониторинг на Защитена зона „Персенк“: Няма проведени лесовъдски дейности и мероприятия. Състоянието на горите е добро. Не са констатирани нерегламентирани дейности, няма значими повреди от биотични и абиотични въздействия. Не са възниквали горски пожари.

1.2. ВКС 1.2 - ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ

1. Растителни видове включени в Приложение 1А към Националното ръководство, установени на територията на ТП ДГС "Михалково"

- **Черно френско грозде (*Ribes nigrum*)** - видът не е установен на територията на ТП "ДГС - Михалково";

- **Бодливолистен Джел (*Ilex aquifolium*)** - видът не е установен на територията на ТП "ДГС - Михалково";

- **Пълзяща гудiera (*Goodyera repens* (L.) R. Br.)** - видът не е установен на територията на ТП "ДГС - Михалково";

- **Родопско еньовче (*Galium rhodopeum* Velen.)** - видът не е установен на територията на ТП "ДГС - Михалково";

- **Родопска горска майка (*Lathraea rhodopaea dingler*)** - видът не е установен на територията на ТП "ДГС - Михалково";

- **Елвезиево кокиче (*Galanthus elwesii hooker* f.)** – 1 формуляр: Находище в

границите на подотдел 85 „г“ с обща площ на находището около 10 м², плътност на популацията средно 18 бр./м², проективно покритие 35%, 150 бр. фертилни екземпляра, млади екземпляри – няма, здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса - няма.

➤ **Растителни видове извън приложение 1, но установени на територията на ДГС „Михалково“:**

- **Родопски силивряк** - (*Haberlea rhodopensis*)- 1 формуляр: Находищата са в границите са с обща около 160 м², плътност на популацията средно 8-9 бр./м², проективно покритие от 25% до 30%, , здравословно състояние - добро, следи от антропогенна намеса - няма;
- **Родопско великденче** - (*Veronica rhodopaea*)- не е наблюдаван през 2021г.;
- **Мечо грозде** - (*Arctostaphylos uva - ursi*) - не е наблюдаван през 2021г.;

2. Животински видове включени в Приложение 1Б към Националното ръководство, установени на територията на ТП ДГС "Михалково"

- **Кафява мечка (*Ursus arctos*)** - 2 формуляра: Наблюдавани са следи от възрастен индивид /мъжки/ и на снимка от камера /с неустановен пол/.
- **Черен щъркел (*Ciconia nigra*)** - 1 формуляр: Наблюдаван е 1 индивид /женски/ в горска територия.
- **Глухар (*Tetrao urogalus*)** - 1 формуляр: Наблюдаван е 1 индивид в горска територия.
- **Скален орел (*Dquila chrysaetos*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Черен кълвач (*Drycopus martius*)** - 1 формуляр: Наблюдаван е 1 индивид в горска територия.
- **Голям ястреб (*Accipiter gentilis*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Малък ястреб (*Accipiter nisus*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Лещарка (*Tetrastes bonasia*)** - 1 формуляр: Наблюдаван е 1 индивид в горска територия.

3. Видове бръмбари , пеперуди, земноводни и влечуги включени в Приложение 1Б към Националното ръководство, с потенциално разпространение на територията на ТП ДГС "Михалково"

➤ **Бръмбари**

- **Еленов рогач (*Lucanus cervus*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Трионест сечко (*Prionus coriarius*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Алпийска розалия (*Rosalia alpine*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Голям буков сечко (*Morimus asper funereus*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Голям сечко (*Cerambyx cerdo Linnaeus*)** - не е наблюдаван през 2021 г..

➤ **Пеперуди**

- **Глогова торбогнездница (*Eriogaster catax*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Четириточкова мечка пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*)** - не е наблюдаван през 2021 г..

➤ **Земноводни и влечуги**

- **Южен гребенест тритон (*Triturus ivanbureschi*)** - не е наблюдаван през 2021 г..
- **Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)** - не е наблюдаван през 2021 г..

1.3. ВКС 1.3 - КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ

➤ **Токовища на глухари:**

289.1 ха.

➤ **Сватбовища на елени:**

➤ **Леговища на мечки:**

2. Мониторинг на ВКС 2 - ЕКОСИСТЕМИ И МОЗАЙКИ ОТ ЕКОСИСТЕМИ НА НИВО ЛАНДШАФТ. Непокътнати горски ландшафти, големи екосистеми на ниво ландшафт и мозайки от екосистеми с глобално, регионално или национално значение, в които съществуват жизнени популации на повечето естествено срещащи се видове в естествените им модели на разпространение и обилие.

През 2021г. са съставени 2 формуляра за мониторинг на ВКС 2: В териториите заети от горски масиви не е установено фрагментиране. В обхвата на ТП „ДГС – Михалково“ не са изградени големи инфраструктурни обекти, засягащи горски територии. Не са констатирани едроплощни повреди от биотични и абиотични въздействия. Установените повреди са на малки площи до 1-2 дка, които не указват значително отрицателно въздействие върху цялата площ на ВКС 2. Няма намаляване на площта на естествените насаждения и създаване на големи комплекси от изкуствени култури.

3. Мониторинг на ВКС 3 - ЕКОСИСТЕМИ И МЕСТООБИТАНИЯ. Редки, защитени или застрашени от изчезване екосистеми, местообитания или рефугии.

- **G 3. 161 РОДОПСКИ ГОРИ ОТ ОБИКНОВЕНА ЕЛА - 2 формуляра:** Жизнеността на отделните дървета в насажденията е добра. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия - няма. Няма наличие на изсъхнали дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.
- **G3.4 С2 РОДОПСКИ БЯЛ-БОРОВИ ГОРИ – 18 формуляра:** Жизнеността на отделните дървета и насаждения, като цяло е добра. Като цяло структурата на насажденията е неравномерна. На места се наблюдават малки по площ отворени пространства. Насажденията са добър възобновителен потенциал. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия има върху единични дървета. В едно от насажденията е установено сукцесионен процес. Реални и потенциални заплахи няма. Дегенеративни процеси няма.
- **G3.1 Е1 ИЗТОЧНО ЕВРОПЕЙСКИ ГОРИ ОТ ОБИКНОВЕН СМЪРЧ - 10 формуляра:** Жизнеността на отделните дървета и насаждения, като цяло е добра. Обезлистване не се наблюдава. Като цяло насажденията са с неравномерна вертикална структура. На места се наблюдават малки по площ отворени пространства - неравномерно и/или в билната част. Насажденията са добър възобновителен потенциал. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия има върху единични дървета и/или групи. В едно от насажденията е установено лош възобновителен потенциал. Реални и потенциални заплахи няма. Дегенеративни процеси няма.
- **G3.561(1) СРЕДИЗЕМНОМОРСКИ БОРОВИ ГОРИ С ЕНДЕМИЧНИ ПОДВИДОВЕ ЧЕРЕН БОР - 1 формуляр:** Жизнеността на отделните дървета и насаждението е добра. Наблюдават малки по площ отворени пространства- разположени неравномерно. Добър възобновителен потенциал на насаждението. Повреди от абиотични въздействия върху единични и групи дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.
- **G1.692 БУКОВИ ГОРИ ОТ ТИПА ASPERULO-FAGETUM- 2 формуляра:** Жизнеността на отделните дървета и насаждението е добра. Наблюдават малки по площ отворени пространства- разположени неравномерно. Добър възобновителен потенциал на насаждението. Повреди от абиотични въздействия върху единични и групи дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.
- **G3.561(1) СРЕДИЗЕМНОМОРСКИ БОРОВИ ГОРИ С ЕНДЕМИЧНИ ПОДВИДОВЕ ЧЕРЕН БОР** - на територията на стопанството има само едно насаждение от това местообитание – 11 б. Насаждението е отделено като гора във фаза на старост и в него не се планират лесовъдски мероприятия - **1 формуляр:** Жизнеността на отделните дървета в насажденията е добра. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия – единично по цялата площ. Няма наличие на изсъхнали дървета. Сукцесионни процеси, дегенеративни

процеси и реални потенциални заплахи не са установени.

- ГОРИ ВЪВ ФАЗА НА СТАРОСТ (Old-growth forests) - 9 формуляра: Жизнеността на отделните дървета и насаждения, като цяло е добра. Повреди от абиотични и/или биотични въздействия - на места има единични и на малки групи. Наблюдава се възобновяване. В едно от насажденията е установено сукцесионен процес. Дегенеративни процеси и реални потенциални заплахи не са установени.

4.Мониторинг на ВКС 4 - ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ ОТ КРИТИЧНО ЗНАЧЕНИЕ.

Основни екосистемни услуги от критично (незаменимо) значение в определени ситуации, вкл. опазване на водосбори и контрол на ерозията на уязвими почви и склонове.

4.1.ВКС 4.1 - ГОРИ – ЕДИНСТВЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ПИТЕЙНА ВОДА

За територията на ТП ДГС "Михалково" в тази консервационна стойност попадат отдели и подотдели, определени като вододайна зона, обособени с цел снабдяване на населените места с вода за питейно-битови нужди. Включените горскостопански единици са определени въз основа на интервюта с персонала на стопанството.

През 2021г. са съставени 3 формуляра за мониторинг: Проведените горскостопански дейности (сечи) в насаждения определени като вододайни зони /каптажи и чешми/, не оказват значителни отрицателни въздействия и тези дейности са съобразени и съгласувани с компетентните органи. В случай, че сечта е предвидена в ГСП, то същият преди одобрението си е съгласуван с компетентните органи (МОСВ), а при изготвяне на план - извлечение, същото се съгласува с РИОСВ, преди одобрение от РДГ - Смолян. Извършените лесовъдски дейности са насочени към подобряване на здравословното състояние на горите, подпомагане създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна структура.

4.2.ВКС 4.2 - ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ВОДНИЯ ОТТОК ВЪВ ВОДОСБОРИТЕ

За територията на ТП ДГС "Михалково" не са определени гори, отговарящи на определението за тази консервационна стойност.

4.3. ВКС 4.3 - ГОРИ С РЕШАВАЩО ПРОТИВОЕРОЗИОННО

За територията на ДГС "Михалково" са определени ГВКС, покриващи изискванията на т. 1 и т. 2 от определението, съгласно Националното ръководство за определяне на ГВКС.

➤ **ГТ с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редина, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ха и пълнота над 0,6.**

През 2021г. са съставени 3 формуляра за мониторинг: Проведените възобновителни и отгледни сечи, които са проектирани по ГСП 2012г. на ТП „ДГС-Михалково“ и са съобразени с изискванията в насаждения определени като „ГТ с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редина, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ха и пълнота над 0,6“, същите не оказват значителни отрицателни въздействия и тези дейности са съобразени и съгласувани с компетентните органи. Състоянието на горската територия е добро, след извеждане на сечите, проведените лесовъдски мероприятия не влошават състоянието на терените. След извеждането им не са констатиране ерозивни процеси.

➤ **В насажденията, определени като гори с решаващо противоерозионно значение, през 2021 г. не са провеждани сечи. През 2021г. са съставени 2 формуляра за мониторинг.**

4.4.ВКС 4.4 - ГОРИ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ БАРИЕРА ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА ПОЖАРИ

През 2021г. са съставени 2 формуляра за мониторинг: През 2021г. в насажденията,

определени като гори, които представляват бариера за разпространението на пожари не са провеждани лесовъдски мероприятия. Няма констатирани запалвания в насаждения представляващи бариера за разпространение на пожари. През 2021 г. на територията на ТП "ДГС - Михалково" не са възникнали пожари. Състоянието на горите е добро. Не са констатирани нерегламентирани дейности.

4.5. ВКС 4.5 - ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ (ЗЕМЕДЕЛИЕ, РИБНИ ЗАПАСИ) И ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНФРАСТРУКТУРНИТЕ ОБЕКТИ

През 2021г. са съставени 2 формуляра за мониторинг: На територията на стопанството са идентифицирани гори, създадени за защита на инженерни съоръжения. През 2021 г. в тези гори не са провеждани лесовъдски мероприятия и дейности. Няма констатирани нерегламентирани дейности. Състоянието на горите е добро и не са нарушени функциите им.

5.Мониторинг на ВКС 5 - ОСНОВНИ ПОТРЕБНОСТИ НА НАСЕЛЕНИЕТО.

Места и ресурси от фундаментално значение за задоволяване на основните потребности на местните общности (вкл. поминък, здраве, храна, вода), идентифицирани с тяхно участие.

През 2021г. са съставени 2 формуляра за мониторинг.

През 2021г. са задействани с позволителни за сеч за предоставяне на дърва на физически лица за собствени нужди без право на продажба съгласно действащата нормативна уредба. Общото количество реализирана дървесина през 2021г. е 29 805 м³:

- в т.ч. за физически лица на корен 1 437 м³;
- в т.ч. за физически лица от вр. склад – 215 м³;
- на юридически лица (фирми) – 28 153 м³..

Търсенето на дърва за огрев през летните месеци е по-слабо, интереса се засилва есента до началото на зимата. ТП "ДГС - Михалково" има наличния ресурс, поради което може да се задоволят нуждите от дърва за огрев на всички желаещи от населените места в обхвата на стопанството (1 община с общо 6 населени места). Провеждат се разговори с кметовете, относно осигуряването на дърва за огрев. Стремим се да осигурим дърва за огрев на населените места тъй като района е планински, отдалечен от градовете и липсва алтернатива за отопление през зимата /в малки случаи на пелети/.

За 2021 г. няма подадени заявления и съответно издадено позволителни за паша в ДГТ. В планинските райони на стопанството земеделието и животновъдството са слабо развити, предвид намаляване броя и застаряване на населението в селата. Отглежданите земеделски култури са на малки площи и в близост до населените места. Малкото отглеждани животни пашуват в изоставени земеделски земи.

За 2021 г. няма подадени заявления за събиране на гъби/лечебни растения и съответно няма издадени позволителни. Изпратени писма до заявителите за представяне на информация, относно добитите количества недървесни горски продукти, но няма отговор от тяхна страна.

За 2021 г. са издадени 1 бр. позволителни за добив на 2 бр. коледни елхи.

На територията на ТП "ДГС - Михалково" има едно ловно сдружение – СЛР „ЛРД-Девин“. На територията на ТП „ДГС-Михалково“ има четири ловни дружини: ЛРД „Михалково“, ЛРД „Лясково“, ЛРД "Селча" и ЛРД "Стоманево" и общо 237 броя ловци.

През 2021г. няма констатирани случаи на браконьерство от служители на стопанството.

6.Мониторинг на ВКС 6 - КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ.

Места, ресурси, местообитания и ландшафти от глобално или национално културно, археологично или историческо значение и/или от критично (незаменимо) значение за традиционната култура на местните общности и коренното население, идентифицирани с тяхно участие, вкл. културно, екологично, икономическо или религиозно/духовно значение.

На територията на ТП ДГС "Михалково" са определени подотдели отговарящи на т. 2, т.3 и т.6 от определението за ВКС 6, както следва:

➤ **На територията на стопанството съществува стар римски път, който преминава през отдел 90 „г”, представен е 1 формуляр за мониторинг:** Няма констатирани повреди по него вследствие на лесовъдските дейности. Има наличие на единични повредени дървета от абиотични и биотични въздействия. Не са нарушени естествените функции на горите.

➤ **Параклис „св.Богородица”, се намира в близост до отдел 134 „з”, представен е 1 формуляр за мониторинг:** В района около него няма проведени лесовъдски мероприятия през 2021г. Няма повреди от биотични и абиотични въздействия. Не се наблюдава нарушение на естествените функции на горите.

➤ **Беседки с чешми използвани за отдих и туризъм: 207-1, „д”, 208”б” , 223 „г”, 230-1, 229-4, 232 „е”, 235 „а”, 237-2 , 247 ”в”, 60”а”, 43 „г” , 11 „ж”, 7 „г”, представен е 1 формуляр за мониторинг:** Не са провеждани лесовъдски мероприятия в близост до местата за отдих /чешми и беседки/. Няма каламитети и значителни повреди от абиотични въздействия. Няма констатирани замърсявания. Състоянието на горските територии по местонахождението на ВКС е добро и не са нарушени функциите им.

➤ На 03 юни 2021г. се проведе ежегодното събитие с танци върху жерава, в близост до отдел 247 ”л”, **представен е 1 формуляр за мониторинг:** Не са провеждани лесовъдски мероприятия в близост до отдел 247 ”л”. Няма абиотични и биотични повреди в насаждението. Няма констатирани замърсявания. Състоянието на горските територии по местонахождението на ВКС е добро и не са нарушени функциите им.

XII. ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОБРАЗЦИ ОТ ЕСТЕСТВЕНИ ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ

В Доклада на горите с висока консервационна стойност е включен списък на насажденията възприети като представителните образци на естествените горски екосистеми, част от които са и Горите във фаза на старост. Представителните образци на естествените горски екосистеми представляват 10 % от площта, стопанисвана от ТП "ДГС - Михалково" и включват следните типове екосистеми:

- Естествени бял борови гори – 473,9 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 242,1 ха.;
- Естествени гори от черен бор – 59,2 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 31,2 ха.;
- Естествени смърчови гори – 236,7 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 236,7 ха.;
- Смесени букови гори - 275,4 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 135,4 ха.;
- Дъбови гори с участието на зимен дъб, благун и цер – 322,2 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 154,4 ха.;
- Гори от келяв габър – 72,2 ха, в т.ч. гори във фаза на старост – 26,6 ха..

От извършения мониторинг се установи, че като цяло здравословното състояние на насажденията е добро. Наблюдават се повреди от биотични и абиотични въздействия на единични дървета или на малки групи от дървета, които не оказват значително отрицателно въздействие върху екосистемата.

XIII. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Планираните и проведени през 2021 г. дейности и мероприятия, не са указали отрицателно въздействие върху природната среда.

При планирането и провеждането на всички горскостопански мероприятия през 2021 г. са спазени препоръките и указанията за стопанисване на съответната ВКС. От възобновителните сечи се провеждат сечи с дълъг възобновителен период. Към момента стопанството е в процес на инвентаризация, като в новият ГСП на ТП "ДГС – Михалково" не са проектирани краткосрочно-постепенни сечи, а само сечи с удължен възобновителен период. На територията на стопанството се запазва тенденцията за добро естествено възобновяване след провеждане на сечи с удължен възобновителен период.

Провеждат се отгледни сечи - прореждания, пробирки, селекционни, чрез които се създават благоприятни условия за нарастване по височина и по диаметър на дърветата от желаните видове. Провеждането на отгледни сечи повишава механичната устойчивост на насажденията.

Санитарни и принудителни сечи се извеждат при повреди, причинени от биотични и абиотични въздействия с цел подобряване фитосанитарното състояние на

насажденията и предотвратяване развитието на каламитети.

Проведените технически сечи са предимно за почистване на просеки на електропроводи, за да се предотврати опасността от аварии и възникване на пожари.

След проведените сечи не се наблюдава повреди по подраста. Има единични повредени дървета вследствие на извоза на дървесина, които са в рамките на допустимото. Предимно се залага на извоз с животинска сила на къси секции и сортименти, а при насаждения с по-голям наклон, извоза се осъществява с късометражна въжена линия. Тези начини на извоз са максимално щадящи в горските територии.

След извеждане на сечите в насажденията се оставя мъртва стояща и лежаща дървесина. Още при маркиране на насажденията, стоящи мъртви дървета (биотопни дървета) се отбелязват с буква "Б" и същите не подлежат на сеч, а след сечта вършината и отпадната дървесина не се изнасят от сечищата.

Преди започване на маркирането на дадено насаждение се извършва проверка относно наличието на ВКС. В случай, че се установят такива, същите се описват в документите на насаждението и се посочват мерки за тяхното опазване. От проведените горскостопански дейности не е констатирано отрицателно въздействие върху ВКС.

При наличие на постоянни водни течения, преминаващи през или по границата на насажденията предвидени за сеч, се оставя 15 м. буферна зона, която се отразява в карнет-описа и технологичния план на насаждението и се описват мерки за опазване на водното течение. През изминалата година не са констатирани повреди на водни ресурси в резултат на горскостопанската дейност.

Преди маркиране на всяко едно насаждение (ДГТ) на територията на ТП "ДГС - Михалково", границата му се обхожда с GPS-устройство и се отбелязват на терен. През последните години тази практика дава добри резултати и се избяга навлизане в съседни имоти /недържавна собственост/. От проведените горскостопански дейности не са констатирани неблагоприятни въздействия върху съседни имоти или инфраструктура. Горските пътища, по които се транспортира дървесина се поддържат в добро състояние. При влошаване на проходимостта им се извършват текущи ремонти с техника на стопанството. При валежи и установено преовлажняване на трайните горски пътища, не се извършва транспортиране на дървесина с цел опазването им.

През изминалата година не са констатирани повреди от природни бедствия в резултат на горскостопанската дейност.

В миналото, на територията на ТП "ДГС - Михалково" е създадена една култура от акация, която спада към инвазивните видове. Като цяло няма увеличение на площта заета от акация. През последните години не е извършвано залесяване с акация, а новите залесявания (на голини) се извършват с местни дървесни видове, подходящи за съответното месторастене - предимно с бял бор, черен бор и обикновен смърч). Насажденията в стопанството са с добърестествен възобновителен процес. Освободените площи, които остават след провеждане на санитарни и принудителни сечи са в рамките на 1 дка. до 2 дка. и обикновено тези площи до третата година се възобновяват.

Ежегодно на територията на ТП "ДГС - Михалково" се извършва мониторинг на биологичното разнообразие на редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми. Данните от мониторинга показват, че състоянието на горите е добро и няма отрицателни въздействия от горскостопанската дейност.

Проведените горскостопански дейности през 2021 г. не са указали негативно въздействие върху водните ресурси и почвата, което да доведе до възникване на ерозионни процеси. Състоянието на горските пътищата е добро, като при нужда се извършва текущ ремонт с техника на стопанството.

XIV. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ СОЦИАЛНАТА СРЕДА

Проведените горскостопански дейности (сечи) в насаждения определени като вододайни зони, не оказват значителни отрицателни въздействия и тези дейности са съобразени и съгласувани с компетентните органи (РИОСВ, БД ИБР). В случай, че сечта е предвидена в ГСП, то същият преди одобрението си е съгласуван с компетентните органи,

а при изготвяне на план-извлечение, същото се съгласува с компетентните органи, преди одобрение от РДГ - Смолян. Извършените лесовъдски дейности са насочени към подобряване на здравословното състояние на горите, подпомагане създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна структура.

Съгласно чл.115 от Закона за горите, до 1/3 от годишното ползване на дървесина може да бъдат предоставени на „местни търговци“. Всяка година ТП „ДГС-Михалково“ провежда процедури за добив и продажба на дървесина с ограничението за "местни търговци". През 2021 г. с ограничение за "местни търговци" са предложени на процедури – 4729 м³. През 2021 г. дърва за огрев на физически лица са предоставени на корен 1 437 м³ и от временен склад – 215 м³. Ресурса на ТП "ДГС - Михалково" позволява задоволяване нуждите от дърва за огрев на желаещи от населените места в обхвата на стопанството (1 община с общо 6 населени места). Провеждат се разговори с кметовете, относно осигуряването на дърва за огрев. Своевременно се стремим да осигурим дърва за местното население.

Горските територии в близост до обекти от културно-историческо, икономическо екологично, религиозно или духовно значение за местните общности са в добро състояние и проведените лесовъдски дейности не са оказали отрицателно въздействие върху тях. При работа в близост до такива обекти се оставя буферна зона, в която не се извършват дейности.

Съобразно възможностите си ТП "ДГС - Михалково" се стреми да подпомага местните общности като провежда различни мероприятия (залесявания с доброволци, дарение на фиданки на пчелари и физически лица и др.) При обявяване на извънредно положение, служители на ТП "ДГС - Михалково" имат готовност да съдействат и да осъществяват връзка с кметовете на най-отдалечените населени места, за оказване на логистична помощ. Кметовете са заявили готовност да се свържат в случай на нужда от помощ.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления - екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни.

За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо да продължат действията на стопанството по популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП "ДГС - Михалково".

XV. ПРОМЕНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА

Няма установени съществени промени в околната среда на територията на стопанството. През изминалата година няма големи природни нарушения, които да оказват негативни въздействия върху околната среда.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горските територии, благоприятстват за осигуряването на основните им функции. Естествения възобновителен процес е добър, което е резултат на добрите практики, прилагани се в горските територии в обхвата на ТП "ДГС - Михалково", чрез съчетание и спазване на основни лесовъдски принципи при извеждане на сечите и действащата нормативна уредба.

Директор:*****

/инж. Али Чолаков/

01.02.2022 год.

с.Михалково

******* Подписа в настоящият документ е заличен съгласно Регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС)2016/679)**

